خبرها

روحانی، هاشمی و نورمفیدی در لیست مجمع روحانیون

ایسنا: گروه سه‌نفره‌ای که از سوی اعضای مجمع روحانیون مبارز برای تهیه لیست این تشکل روحانی در انتخابات خبرگان مشخص شده‌اند، یکشنبه شب لیست ابتدایی خود را به شورای مرکزی ارائه دادند در حالی که شخصیت‌هایی از جمله هاشمی‌رفسنجانی و حسن روحانی و نورمفیدی در این لیست قرار دارند. سیدمحمد رضوی یزدی درباره رایزنی با هاشمی‌رفسنجانی از سوی مجمع در زمینه انتخابات خبرگان خاطرنشان کرد: آقای خاتمی اخیراً با ایشان ملاقات داشته و آقای هاشمی اگر تصمیم شرکت در انتخابات خبرگان چهارم را داشته باشد تمایل خود را برای اینکه در لیست مجمع قرار بگیرد اعلام کرده است. رضوی یزدی درباره انتشار اخباری مبنی بر این که موسوی‌خوئینی‌ها دبیرکل مجمع روحانیون مبارز از اصلاح‌طلبان به ویژه تشکل متبوعش خواسته که در انتخابات خبرگان حاضر نشوند، گفت: آقای موسوی‌خوئینی از این قضیه بسیار ابراز تاسف کرد و به دلیل درج چنین خبر کذبی ناراحت بود.

تجمع در دانشگاه پلی‌تکنیک

گروه سیاسی: رئیس دانشگاه صنعتی امیرکبیر در نامه‌ای انتخابات انجمن اسلامی دانشجویان این دانشگاه را غیرقانونی اعلام کرد. گفتنی است که در حاشیه این اتفاق، برخی در این دانشگاه نیز با طرح شعارهایی در صحن دانشگاه، خواستار تعطیلی انجمن امیرکبیر و اخراج اعضای شورای مرکزی این تشکل از دانشگاه شدند. این در حالی است که تعداد زیادی از دانشجویان هوادار انجمن نیز با تجمع در برابر دفتر انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه، به حمایت از این تشکل دانشجویی و دفاع از ضرورت برگزاری انتخابات آزاد در دانشگاه پرداختند.

عبدالله مومنی: نتیجه اصلاحات به نفع اصلاح‌طلبان نبود

ایسنا: عبدالله مومنی سخنگوی سازمان ادوار تحکیم گفت که اصلاح‌طلبان ضمن اینکه می‌خواستند اصلاحات اتفاق بیفتد، حاضر نبودند هزینه‌ای بپردازند. وی همچنین گفت: «دانشجویان بعد از دوم خرداد از هواداران و حامیان اصلی حرکت اصلاحات بودند. دانشجویان امیدآفرینان سال‌های اولیه دوم خرداد بودند. تا زمانی که دانشجویان حامی اصلاحات و خاتمی بودند، اصلاحات مورد اعتماد مردم بود اما پس از ناتوانی اصلاح‌طلبان در پیگیری مطالبات مردمی و روشن شدن چارچوب‌های حقوقی حاکمیت دانشجویان به عنوان پشتوانه اصلاحات و دیگر طیف‌های حامی اصلاحات از پشتوانگی اصلاحات کناره گرفتند و به نقد حاکمیت و انتقاد از آن پرداختند.» دبیر سابق تشکیلات دفتر تحکیم وحدت در ادامه گفت: «فعالیت‌های دانشجویان در دوم خرداد از کارکرد شبه‌حزبی و حمایت صرف از حکومت و هواداری از احزاب و گروه‌های سیاسی خارج شد. اتخاذ استراتژی‌هایی نظیر دوری از قدرت و عدم ورود به جناح‌بندی‌های مرسوم گروه‌های سیاسی و نقد همه‌جانبه حاکمیت و تلاش برای تغییر گفتمان «اصلاحات از درون ساختار» به «اصلاحات متکی به خواسته‌های نهادهای مدنی» و تلاش برای شکل‌گیری جبهه‌ها و ائتلاف‌های سیاسی با محوریت دموکراسی و حقوق بشر و طرح ایده دیده‌بانی جامعه مدنی از اقدامات دانشجویان در این دوره بود.» وی ادامه داد: «اگرچه اصلاحات در برخی حوزه‌ها دستاوردهایی داشت و بخش‌هایی از اصلاح‌طلبان در داخل ساختار قدرت صادقانه عمل کردند، اما در نهایت برون‌داد حضور اصلاح‌طلبان در قدرت به تغییر جدی و قابل درک به نفع جریان اصلاح‌طلب منجر نشد که می‌توان گفت دلیل اصلی آن عدم پایبندی اصلاح‌طلبان به مفاهیم اصلاحی مورد نظر بود.»

تحصن دانشجویان شهید چمران اهواز

ایلنا: یک عضو سابق شورای عمومی انجمن اسلامی دانشجویان دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهیدچمران اهواز گفت: برای اولین بار انتخابات شورای صنفی دانشگاه با دخالت و رد صلاحیت ۹۰ نفر از ۲۵۰ کاندیدای شرکت‌کننده برگزار شد و اعتراض‌های دبیر و اعضای شورای مرکزی صنفی نیز در این زمینه راه به جایی نبرد. وی با اعلام این خبر گفت: روز یکشنبه دانشجویان در اعتراض به عملکرد هیات نظارت و حراست دانشگاه و محدود شدن فضای فرهنگی از ساعت ۱۱/۳۰ تا ۱۷/۳۰ تحصن کردند که این تحصن با حضور مشاور رئیس دانشگاه پایان یافت. وی افزود: در زمان برگزاری انتخابات دانشکده مهندسی، بین یکی از دانشجویان رد صلاحیت شده با پرسنلی که قصد داشت زودتر از زمان مقرر صندوق اخذ رای را برای شمارش باز کند، درگیری پیش آمد که در نهایت حدود ۳۰۰ نفر از دانشجویان پس از تحصن مقابل دانشکده به سمت دفتر رئیس دانشگاه حرکت کردند. هاشم‌زاده گفت: پس از اینکه دانشجویان موفق به دیدار رئیس دانشگاه نشدند، به سمت دانشکده‌های علوم، کشاورزی و در نهایت ساختمان مرکزی دانشگاه حرکت کردند که با دخالت مشاور رئیس دانشگاه و قول مساعد وی مبنی بر اینکه یکی از معاونین به همراه رئیس حراست در آمفی تئاتر دانشگاه برای پاسخگویی به دانشجویان حضور خواهند یافت به تحصن خود پایان دادند.

مصاحبه شرق با حبیب‌الله عسگراولادی

انتخابات ۸۴ نشانه بی‌پشتوانه بودن احزاب نبود

■ آقای عسگراولادی! پیروزی دکتر احمدی‌نژاد این گمانه را در جامعه سیاسی بیش از پیش تقویت کرده است که احزاب، حیات سیاسی جدیدی را پیش روی خود دارند. رئیس جمهور در این انتخابات حمایت هیچ یک از جریان‌ها و احزاب سیاسی شناسنامه‌دار را به همراه نداشت و ایشان علناً اعلام می کند که وابسته به هیچ گروه و جریان سیاسی ای نیست، سئوال اینجا است که آیا عدم اقبال مردم به نامزدهای حزبی در انتخابات اخیر ریاست جمهوری را می‌توانیم رویگردانی مردم به جریان‌های سیاسی و احزاب تلقی کنیم؟

رویکرد اکثریت به معنای پشت کردن ملت به جریان‌های سیاسی و احزاب سیاسی نیست. اولاً جریان‌های سیاسی همان احزاب سیاسی نیستند. جریان‌های نیرومند سیاسی «ای» در کشور وجود دارند که تحت عنوان احزاب فعالیت ندارند. مانند حوزه‌های علمیه، مراجع عظیم‌الشأن، ائمه محترم جمعه و جماعات سراسر کشور که اکثر آنها در مساجد روزانه حداقل سه وعده با مردم دیدار چهره به چهره دارند، برخی چهره‌های علمی و فقهی حوزوی و دانشگاهی و محبوب میان مردم ممکن است در کشور، جریان سیاسی پدید آورند که ذیل حرکت هیچ حزب سیاسی نباشد. ثانیاً آقای دکتر محمود احمدی‌نژاد عضو شورای مرکزی حداقل دو حزب سیاسی برجسته در کشور است. جمعیت ایثارگران انقلاب اسلامی و جامعه اسلامی مهندسین بدنه این دو حزب از او حمایت می‌کردند. ثالثاً دکتر محمود احمدی‌نژاد یکی از چهار گزینه شورای هماهنگی نیروهای انقلاب اسلامی بود. در مرحله اول بدنه این شورا از وی حمایت می‌کرد و در مرحله دوم تمام امکانات بدنه ستاد شورای هماهنگی در خدمت تبلیغ و ترویج وی بود.

■ اما نتیجه این انتخاب نشان می‌دهد که احزاب از پشتیبانی توده‌ها بی بهره مانده‌اند؟

احزاب و جریان‌های سیاسی پشتوانه مردمی خود را از دست ندادند. در هر انتخاباتی این پشتوانه دچار قبض و بسط می‌شود. در هیچ کشوری اعتبار مردمی احزاب ثابت نمی‌ماند چون بالاخره این مردم هستند که انتخاب می‌کنند.

■ آقای عسگر اولادی به هر حال جریان‌های تاثیر گذار سیاسی برای خروج از بن‌بست و حاشیه‌نشینی که به نظر می‌رسد ماحصل این انتخابات بوده است، باید چه اصلاحاتی را در دو انگاره گفتار و رفتار خود داشته باشد؟

انتخاب نهم بن‌بست و حاشیه‌نشینی را به احزاب تحمیل نکرده است. اتفاقاً انتخاب نهم آزمونی برای مشارکت بیشتر مردم مهیا کرد. امکانی برای همبستگی بیشتر ملت فراهم کرد. در حوزه نرم‌افزاری باید احزاب بدانند فعالیت در چارچوب آرمان‌ها و اهداف پذیرفته شده نظام و مردم، جواب می‌دهد و احزابی که بر طبل خروج از نظام و نافرمانی مدنی می‌کوبیدند، فهمیدند این راه جواب نمی‌دهد. مردم خیلی زود دست رد بر سینه اغیار می‌زنند. در زمینه سخت‌افزاری هم باید احزاب بدانند حزب داشتن لوازمی دارد. مسئله سازماندهی، اطلاعات، ارتباطات و محاسبات در داشتن و تداوم حرکت یک حزب تعیین‌کننده است. نمی‌شود چهار نفر دور هم جمع شوند و نام حزب برخود بگذارند و فکر کنند مردم باید هر چه آنها گفتند عمل کنند.

■ با توجه به سابقه‌های تشکیلاتی حزبی که دارید از نگاه شما چرا فاصله ظهور و سقوط فعالیت‌های حزبی در ایران بسیار کوتاه و مقطعی است و اینکه چرا وقتی حزبی در ایران شروع به فعالیت می‌کند، توانایی استمرار فعالیت حزبی خود را ندارد. این وضعیت را می‌توان بعد از مشخص شدن هر نتیجه انتخاباتی مشاهده کرد. علل موجده یک تشکیلات سیاسی در قالب حزب تا چه اندازه‌ای در تثبیت و ماندگاری و پویایی آن حزب موثر است؟

یکی از عوامل عدم ثبات و استمرار فعالیت احزاب در ایران آن است که رهبران برخی احزاب فقط خود را برای ایام فتح آماده کرده‌اند. لذا در روزهای بحرانی و شکست آمادگی فکر کردن و فعالیت کردن را از دست می‌دهند. علت دیگر آن است که تنها برای رسیدن به قدرت فکر می‌کنند و به نگهداری آنچه به دست آمده نمی‌اندیشند. علت دیگر آن است که بیش از اینکه به نیازهای مردم بیندیشند، به نیازهای کادرهای خود می‌اندیشند و اولین گام آنها پس از فتح، فراموش کردن شعارها و وعده‌هایی است که داده‌اند.

■ یقیناً توفیق کار حزبی در ایران به شرایط، الزامات و لوازمی احتیاج دارد نخبگان و خواص حزبی کشور باید چگونه بیندیشند و رفتار کنند تا حیات تشکیلاتی‌شان مستمر باشد؟

توفیق کار حزبی در گرو این است که اولاً احزاب درک کنند باید به درد مردم و مشکلات ملت برسند. برای برون‌رفت از بحران‌ها و مشکلات مردم تئوری داشته باشند. ثانیاً اعضای حزب باید به کار جمعی اعتقاد داشته باشند و به تصمیم جمع احترام بگذارند. ثالثاً اگر پیروز شدند، مغرور نشوند و اگر شکست خوردند، ناامید نشوند. به راهی که فکر می‌کنند صحیح است، ادامه دهند.

■ گسست فعلی میان نخبگان و توده‌ها منبعث شده و متاثر از چه علل و عواملی است؟

مهمترین عامل جدایی توده‌ها از احزاب و نخبگان سیاسی آبشخور فکری آنها است. اگر نخبگان سیاسی از آبشخور فکری لیبرال‌دموکراسی و یا سوسیال‌دموکراسی سیراب شوند، نباید انتظار داشته باشند مردمی که از آبشخور اسلام و فلسفه سیاسی اسلام آب می‌نوشند با آنها همگرایی داشته باشند. مطالعات جامعه‌شناختی و روان‌شناختی در ایران نشان می‌دهد که اعتقاد مردم و دلبستگی‌ها و نیز حافظه تاریخی آن چیست. هر کس بخواهد خارج از این قلمرو و ارتباطی برقرار کند ممکن است در کوتاه‌مدت توفیقاتی داشته باشد اما در درازمدت مردم آن احزاب، گروه‌ها و نخبگان را تنها خواهند گذاشت.

■ ارائه برنامه و مانیفست از سوی احزاب در تمامی جوامع توسعه‌یافته جهت جلب افکار عمومی یکی از مهم‌ترین اقدامات نخبگان حزبی اینگونه جوامع محسوب می‌شود اما به نظر می‌رسد این مسئله برای احزاب ایرانی دارای اهمیت نیست در حالی که جایگاه آنان در ساخت سیاسی قدرت بسیار تضعیف شده است؟ آیا در چنین وضعیتی می‌توان انتظار داشت که جامعه در بلندمدت به نهادهای واسط و مراجع سیاسی مدنی اقبال پیدا کند؟

برنامه داشتن برای احزاب از لوازم اصلی کار حزبی است. باید یک حزب برنامه‌های خود را برای بهبود زندگی مردم بگوید تا مردم در مقام انتخاب بدانند به چه کسی رای دهند. همان‌طور که گفتید در عرصه عمومی مردم نگاه می‌کنند به استعدادها و توانایی‌ها و بالاخره برنامه‌های احزاب و حتی شخصیت‌های سیاسی و سپس انتخاب می‌کنند. اگر حزبی برنامه نداشت یا برنامه‌اش عملی نبود و جنبه شعاری داشت، نباید انتظار داشته باشد رای مردم را به عنوان پشتیبان خود داشته باشد.

■ چه ارزیابی‌ای از ظرفیت آلترناتیوسازی موجود احزاب، جبهه‌ها و خلاصه نیروهای بیرون از حاکمیت، اعم از انتساب آنها به پوزیسیون یا اپوزیسیون دارید؟ جایگاه هر یک از این نیروها در وقایع سیاسی و نیز بلوک‌بندی‌های آتی قدرت را چگونه می‌بینید؟

بنده متوجه سئوال شما نشدم، اگر منظور این باشد که ما احزاب معاند را مخالف، مخالف را موافق کنیم این کار درست و خوبی است، ولی باید دید چقدر عملی است. برخی احزاب و شخصیت‌های دوم خردادی این ادعا را داشتند اما در عمل متاسفانه دیدیم همین احزاب که موافق نظام بودند خودشان کم‌کم مخالف شدند و برخی هم سر از معاندت با نظام درآوردند و همان‌طور که عرض کردم بر طبل خروج از نظام و نافرمانی مدنی کوبیدند. من معتقدم اگر ما مسیر را درست برویم و برای خدا حرکت کنیم و به فکر مردم باشیم و در برابر دشمنان مردم قد علم نماییم و به دوستان خدا و مردم بپیوندیم بخشی از آن چیزی که شما در سئوالتان جست‌وجو می‌کنید دست‌یافتنی است. نهضت امام خمینی(ره) را نگاه کنید؛ از اول آهنگ خدایی داشت. اما برای خود و صنف خود چیزی نمی‌خواست. به همین دلیل معادلات قدرت در منطقه و جهان را به هم زد. احزاب لائیک و سکولار زمانی در ایران و منطقه و جهان حرف اول را می‌زدند اما الان، احزاب اسلامی حرف اول را می‌زنند. همان‌طور که مقام معظم رهبری فرمودند الان در هر کجای جهان اسلام انتخابات برگزار شود، اسلام‌گرایان و اصولگرایان پیروز خواهند شد. چرا؟ این تحول از کجا پیدا شده است؟ این ظرفیت اسلام و احزاب اسلامی و شخصیت‌های اسلامی است که می‌توانند با دعوت به «خدا» بساط دعوت به «خود» را برچینند. احزاب دنیا اغلب دعوت به «خود» می‌کنند. این تئوری امروز جواب نمی‌دهد. دعوت به خدا، به فلاح و رستگاری و اندیشیدن به ابدیت و سعادت بشری با تکیه بر آموزه‌های پیامبران به ویژه پیامبر اعظم(ص) و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام در دنیای کنونی جواب داده و ما امروز پس از ۲۷ سال از پیروزی انقلاب شاهد شکوفایی این اندیشه الهی هستیم.

■ پس از انتخابات نوعی دگردیسی در عرصه سیاسی کشور مشاهده می‌شود به نحوی که تشکل‌ها و انشعاب‌های جدیدی یا شکل گرفته‌اند و یا درصدد شکل‌گیری هستند. آقای هاشمی‌رفسنجانی بر ضرورت ساماندهی و سازماندهی جبهه‌ای تحت عنوان جبهه اعتدال تاکید می‌کند و آقای کروبی از ریاست مجمع روحانیون مبارز کنار می‌کشد تا با راه‌اندازی حزب اعتماد ملی دغدغه‌های فکری و ذهنی خود را برطرف سازد. جبهه دموکراسی خواهی نیز از سوی برخی از شخصیت‌ها به عنوان ضرورتی غیرقابل انکار معرفی می‌شود اما سئوال اینجا است که این تشکل‌های سیاسی تازه‌تاسیس چه بخشی از پشتیبانی لایه‌های اجتماعی را می‌توانند کسب کنند و تاثیر گذاری هر یک از این گروه‌های سیاسی بر روند آینده سیاسی کشور را چگونه برآورد می‌کنید؟

به هر حال شخصیت‌های سیاسی هر کدام به تناسب شرایط و اوضاع می‌توانند رویکرد تشکیلاتی جدیدی را برگزینند. ما این رویکرد را مبارک می‌دانیم، اما پوست‌اندازی ظاهری برخی احزاب خیلی نمی‌تواند به آنها در رسیدن به مقاصدشان کمک کند. اگر فرض کنیم هر حزبی یک لایه اجتماعی را نمایندگی کند و درصدد بسط و نفوذ خود در لایه‌های دیگر نیز باشد، نباید لایه اول را رها کند و به سمت لایه‌هایی برود که معلوم نیست آن اقبال را نشان دهد. هر حزبی باید هویت سیاسی و پایگاه اجتماعی خود را صیانت کند. دگردیسی در هویت سیاسی خیلی مطلوب به نظر نمی‌رسد.

■ به طور روشن و مشخص نظر شما درباره جبهه اعتدال و توسعه، جبهه دموکراسی خواهی و حقوق بشر و حزب اعتماد ملی چیست؟ هر یک از آنها به کدام ضرورت و نیاز بر زمین مانده کشور پاسخ می‌دهند؟

من نمی‌دانم احزابی که نام بردید چه برآوردی از مردم، اندیشه‌های آنان و افکار عمومی دارند. اما همین قدر می‌دانم اهداف اعلام شده از سوی آنان به ویژه در مورد حقوق بشر و یا دموکراسی‌خواهی بیشتر مشکل خود آنهاست تا مشکل مردم. نظرسنجی‌ها و سنجش افکار عمومی نشان می‌دهد که مردم دغدغه‌های خاص خود را دارند و با برخی از احزاب یاد شده در اهداف، آرمان‌ها و خواست‌ها فاصله جدی دارند.

■ آقای عسگر اولادی با توجه به وضع موجود که ایران همچنان در خلاء احزاب قوی و تثبیت شده قرار دارد می‌توان دست به تشکیل جبهه زد و در عین حال انتظار توفیق داشت؟ از سوی دیگر روند رو به گسترش ائتلاف‌ها می‌تواند برای احزاب سیاسی مشکل‌آفرین شود؟

بدون شک وجود احزاب قوی و نیرومند لازمه یک رقابت سالم و قانونمند است. جبهه در شرایط خاص و با اهداف خاص و برای همگرایی برای رسیدن به یک هدف مشخص پدید می‌آید. با توجه به تعدد و فراوانی احزاب به هر حال در هر انتخابات ائتلاف و یا پا گرفتن یک جبهه جدید اجتناب‌ناپذیر است. به نظر می‌رسد رسیدن به یک جبهه کار دشواری نباشد اما تعمیر و نگهداری آن مهمتر از رسیدن به آن است. معمولاً در نگه داشتن یک جبهه سیاسی همه احزاب تشکیل دهنده دچار مشکل می‌شوند چرا که ظهور خواست‌های متضاد در فردای پیروزی مشکل‌ساز است. البته شکل‌گیری ائتلاف‌ها مشکلی برای احزاب قوی پدید نمی‌آورد. حزب اگر قوی باشد خود یا پایه ائتلاف است یا اگر هم نباشد با قوت به کار خود ادامه می‌دهد.

■ آیا در نظام جمهوری اسلامی که مبتنی بر ولایت فقیه اداره می‌شود، می‌توان فعالیت حزبی داشت؟ آیا احزاب، اهداف، برنامه‌ها و سیاست‌های خود را باید با سیاست‌های رهبری ترسیم نمایند و یا اینکه می‌توانند دغدغه‌های خود را بدون در نظر گرفتن سیاست‌های رهبری پیش ببرند؟

اصل ۲۶ قانون اساسی روشن‌ترین و شفاف‌ترین تعاریف را در مورد فعالیت احزاب در نظام جمهوری اسلامی دارد. در این اصل می‌خوانیم: «احزاب، جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی آزادند مشروط به اینکه اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی، موازین اسلامی و اساس جمهوری اسلامی را نقض نکنند، هیچ کس را نمی‌توان از شرکت در آنها منع کرد و یا به شرکت در یکی از آنها مجبور ساخت.» پس پاسخ سئوال شما در اصل ۲۶ قانون اساسی به طور شفاف داده شده است. در این اصل گفته نشده که احزاب باید سیاست‌ها، اهداف و برنامه‌های خود را با سیاست‌های ولی فقیه ترسیم نمایند. اما طبیعی است که اگر به استقلال، آزادی، و وحدت ملی فکر کنند و اساس جمهوری اسلامی را نقض نکنند به نوعی همگرایی با رهبری نظام هم می‌رسند، چون از وظایف رهبری تضمین استقلال و آزادی و وحدت ملی است. از وظایف رهبری است که از اساس جمهوری اسلامی دفاع کند. لذا احزابی که تاکنون آزادی ملت را نشانه گرفتند و با استقلال کشور مخالف بودند و در جهت وابستگی گام برمی‌داشتند در برابر مردم و نظام قرار گرفتند. نمونه اعلای آن را می‌توان در رویکرد منافقین و برخی احزاب چپ وابسته به بلوک سوسیالیسم دید. منافقین ماندن در کنار حزب بعث عفلقی در طول ۸ سال جنگ تحمیلی را به ماندن در کنار مردم ایران ترجیح دادند. برخی احزاب سوسیال دموکرات و لیبرال‌دموکرات هم ماندن در پاریس و لندن و واشینگتن را در ماندن در کنار مردم ایران ترجیح دادند و حساب خود را از مردم و نظام جدا کردند.

■ قانون موجود احزاب تا چه میزان در توسعه و یا ایجاد مانع بر سر راه رشد احزاب نقش‌آفرین بوده است؟ آیا قانون فعلی متناسب جهت ایجاد تعامل میان احزاب کشور است؟

بنده مشکلی در قانون احزاب نمی‌بینم. مشکل نوع تعامل احزاب با هم و نوع پایبندی به اهداف و برنامه‌های اعلام شده است.

■ رابطه تشکل‌ها و احزاب سیاسی با یکدیگر باید چگونه باشد؟ و اینکه آیا بدون شکل‌گیری و تقویت تشکل‌های صنفی می‌توان انتظار رشد احزاب سیاسی را داشت؟

احزاب و گروه‌ها نوعی رابطه تعریف شده با هم را تجربه کنند. خانه احزاب می‌تواند یک باشگاه سیاسی برای تعامل احزاب باشد. در همه دنیا احزاب و گروه‌های سیاسی در یک سطحی گفت‌وگو برای صیانت از نظام و وحدت ملی را پذیرفته‌اند. تشکل‌های صنفی می‌تواند پشتوانه مردمی خوبی برای احزاب باشد.

■ مدیران حزب موتلفه اسلامی با طرح مباحثی نظیر حزب خدایی، اسلامی و یا احزاب شیطانی و غیرولایی به نظر می‌رسد نوع دیگری از تحلیل و میزان را برای شناخت و معرفی احزاب در نظر داشته و دارند. تفاوت حزب اسلامی و یا ولایی با حزب غیراسلامی و شیطانی در چیست؟

حزب اسلامی براساس آموزه‌های دینی و اخلاقی شکل گرفته است، لذا سعی می‌کند جامعه را در مسیر صداقت قرار دهد تا به سعادت برسد. در یک حزب اسلامی رقابت در رسیدن به خیر و نیکی است، نه مسابقه روی طرد و تخریب و حذف. در یک حزب اسلامی ایمان و عمل صالح پایه و اساس پیوند واقعی دل‌ها قرار می‌گیرد. شهید بهشتی می‌فرمودند: تشکل باید پاسدار ارزش‌ها باشد نه پاسدار خود. و نگهبان ارزش‌ها باشد نه نگهبان خود. این مهمترین فصل ممیزه حزب اسلامی و غیراسلامی است. شهید بهشتی می‌فرمودند: «تشکل باید سازنده ما، آسان‌کننده خودسازی برای ما و کمک به سیر الی‌الله برای اعضا باشد.» هم او بود که می‌فرمود: باید از کار لغو و بیهوده در تشکیلات پرهیز کنیم و به درد مردم بخوریم. اگر حزبی گرهی از مشکلات مردم نگشاید لغو می‌شود. مومن باید از کار لغو گریزان باشد. گاهی سوءظن‌ها، بدگمانی‌ها و بد تفسیر کردن‌ها یک حزب سیاسی و با شخصیت سیاسی را از مسیر حق جدا می‌کند. کار یک حزب الهی ساختن است نه حذف و تخریب. اگر کسی نقص دارد باید در حزب ساخته شود و نقص او برطرف شود. تشکیلات آنقدر باید قوی باشد که او را بسازد. ما از دیدگاه قرآن دو حزب بیشتر نداریم یا حزب شیطان است یا حزب‌الله. البته این را برای این نمی‌گویم که هر کس نام اسلام و یا الله بر حزب خود گذاشت اسلامی است و هر کس این نام را نهاد غیراسلامی یا شیطانی است. این را برای آن می‌گویم که حتی ممکن است کسی خود را حزب‌اللهی بداند اما با اوصاف و تعاریفی که در قرآن و روایات برای مومن و مسلم و حزب‌اللهی یاد می‌شود فاصله داشته باشد. ما در عمل و در تئوری باید پاسدار یک جمع الهی باشیم. در لفظ نمی‌شود خیلی در این ادعا ماند.

■ و اینکه آینده احزاب ایرانی را با توجه به وضعیت امروزی آنان چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بنده آینده احزاب در ایران را بسیار درخشان می‌بینم. بنده خودم بیش از نیم قرن با احزاب فعال در کشور در زندان و ایوان محشور بودم و با آنها تعامل داشته و دارم. ما نجیب‌ترین و شریف‌ترین انسان‌ها را در صدر برخی احزاب داریم و آنها دغدغه استقلال و عظمت ایران را دارند. اخیراً گام‌هایی برای احیای خانه احزاب به عنوان یک باشگاه سیاسی برای تعامل احزاب برداشته شده است که امیدواریم به نتیجه برسد. بنده به آینده خوش‌بین هستم.

شرق: اعضای جبهه پیروان خط امام و رهبری یکشنبه شب به دیدار «محمود احمدی‌نژاد» رئیس جمهوری رفتند تا اولین دیدار جریان‌های راست سنتی با رئیس جمهور برآمده از طیف جوان این جناح سیاسی شکل گرفته باشد. جبهه پیروان خط امام و رهبری که تشکل‌های با سابقه جریان راست با محوریت حزب موتلفه اسلامی را شامل می‌شود، در انتخابات گذشته ریاست جمهوری از کاندیداتوری «علی لاریجانی» حمایت کرده بود و به اشکال مختلف از احمدی‌نژاد خواسته بود به تصمیم سران باسابقه جریان راست احترام بگذارد و به سود لاریجانی کنار رود. چنانکه تا آخرین روزهای مانده به انتخابات این شایعه شنیده می‌شد که احمدی‌نژاد با دریافت تضمینی پست وزارت کشور به سود لاریجانی کناره می‌گیرد. اما نه آن شایعه‌ها تحقق یافت، نه احمدی‌نژاد کنار رفت و نه لاریجانی رئیس جمهور شد. یک سال پس از آن روزها، سران جریان راست سنتی در شرایطی به دیدار احمدی‌نژاد رفته‌اند که دست پائین‌تر را در قبال او دارند و حتی نسبت به موقعیت احزاب و گروه‌های راست سنتی در شرایط حاکمیت دولت جدید احساس نگرانی می‌کنند. با این حال، جریان راست سنتی با تداوم فعالیت‌های تشکیلاتی و سیاسی خود در هفته‌های اخیر نشان داده در برابر مشکلاتی که ممکن است علاوه بر اصلاح‌طلبان و میانه‌روها، متوجه این طیف از گروه‌های سیاسی هم شود، راهی جز تکیه بر سازماندهی نیروهای خود در کنار رایزنی‌های متداول سیاسی نمی‌شناسد. جلسه یکشنبه شب نمونه‌ای از این رایزنی‌ها محسوب می‌شود که در آن سعی شده گلایه‌های انتخاباتی کاهش یابد و دیدگاه‌هایی هم منتقل شود. آن‌طور که «حمیدرضا ترقی» دبیر سیاسی حزب موتلفه دیروز در مصاحبه با خبرگزاری آفتاب توضیح داده، در دیدار یکشنبه شب تمامی تشکل‌های عضو جبهه پیروان خط امام و رهبری حضور داشته‌اند و از میان آنها ۵ نفر از دبیران کل تشکل‌های عضو که قبلاً با قید قرعه انتخاب شده بودند، به بیان نظرات خود پرداخته‌اند. «حبیب‌الله عسگراولادی» دبیرکل جبهه پیروان خط امام و رهبری، «مریم بهروزی» دبیرکل جامعه زینب و دبیر سیاسی جبهه، «زمانی» دبیرکل کانون فارغ‌التحصیلان هنر، «سجادی» دبیرکل جامعه اسلامی کارمندان و «صابر» از جامعه اسلامی کارگران در این نشست سخن گفته‌اند. ضمن آنکه «محمدرضا باهنر» دبیرکل جامعه اسلامی مهندسین به دلیل حضور در جلسه مربوط به استیضاح هیات رئیسه مجلس در این نشست غایب بوده است. وی طرح انتقاد از سوی اعضای جبهه پیروان خط امام و رهبری از دولت در این جلسه را رد کرده و گفته که عمده مباحث مطرح شده، درباره حمایت از عملکرد دولت در پرونده هسته‌ای و انجام سفرهای استانی بوده است. علاوه بر این ترقی درخواست‌های مطرح از سوی اعضا را «حمایت از بازنشستگان، استفاده بیشتر از زنان در مسئولیت‌های اجرایی، توجه به مشکلات کارگران قراردادی و پیمانی، نگرانی از منفی بودن تراز بازرگانی غیرنفتی و عدم حمایت از تولید داخلی و تولیدکنندگان» ذکر کرده است.

■ مصاحبه با عسگراولادی

همزمان با این نشست، «مجتبی حسینی» از همکاران گروه سیاسی مصاحبه‌ای را با عسگر اولادی دبیرکل جبهه پیروان خط امام و رهبری انجام داده است. عسگراولادی در این مصاحبه که به شکل مکتوب انجام شد، از وضعیت کنونی احزاب با توجه به روی کار آمدن دولت جدید سخن گفته است. یکی از نکات اصلی در اظهارات عسگراولادی آن است که وی اظهارات رئیس جمهور و برخی حامیانش مبنی بر آنکه انتخابات ریاست جمهوری ۸۴ بی‌پشتوانه بودن احزاب را ثابت کرده، رد کرده و گفته که احزاب در بن‌بست قرار ندارند اظهاراتی که در کنار اقداماتی چون برگزاری جلسه حکمیت با «بهزاد نبوی» برای حل مشکلات خانه احزاب، نشان می‌دهد که نیروهای استخوان‌دار جریان راست بر ضرورت دفاع از امر تحزب در شرایط کنونی وقوف دارند و از طرح مواضع خود در این زمینه هم ابایی ندارند. متن مصاحبه از این قرار است:

در همین زمینه

دیدار موتلفه با هاشمی‌رفسنجانی

ایسنا: اعضای شورای مرکزی جدید حزب موتلفه اسلامی امروز با هاشمی‌رفسنجانی دیدار می‌کنند. پیش‌بینی می‌شود که این دیدار در راستای حمایت حزب موتلفه اسلامی از هاشمی‌رفسنجانی به عنوان کاندیدای انتخابات خبرگان رهبری خواهد بود.

جعل نام موتلفه

ایسنا: حزب موتلفه اسلامی طی اطلاعیه‌ای نامه‌هایی را که با عنوان «جمعی از اعضای حزب موتلفه اسلامی خراسان رضوی یا به‌نام بعضی از مسئولان حزب در آن استان» خطاب به مسئولان نوشته می‌شود جعلی خواند و تعقیب قانونی عاملان نگارش آنها را خواستار شد. در این اطلاعیه آمده است: اخیراً نامه‌هایی با مضامین مغایر با سیاست‌های حزب موتلفه اسلامی با نام جعلی جمعی از اعضای حزب موتلفه اسلامی خراسان رضوی یا به‌نام بعضی از مسئولان حزب در آن استان خطاب به نمایندگان مجلس، ریاست جمهوری و شخصیت‌های سیاسی و دینی نوشته می‌شود که هیچ ارتباطی با این حزب و موضع آن نداشته و عوامل مرموز و یا قلم به مزدی مسبب آن هستند.

گزارش تحلیلی

شورای هماهنگی اصلاحات تصویب کرد: گسترده‌ترین ائتلاف اصلاح‌طلبان در خبرگان

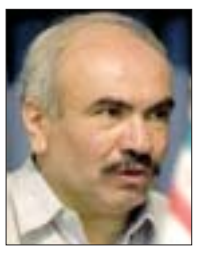

گروه سیاسی، حسین رضوی: گروه‌های شرکت‌کننده در جلسه یکشنبه‌شب شورای هماهنگی جبهه اصلاحات بر فعالیت هماهنگ و مبتنی بر ائتلاف اصلاح‌طلبان در انتخابات خبرگان تاکید کرده‌اند. طبق خبری که «علی‌محمد حاضری» از اعضای شورای هماهنگی جبهه اصلاحات به ایسنا داده، اصلاح‌طلبان در این جلسه تاکید کرده‌اند که نوع اقدام آنها باید به شکلی باشد که انتخابات خبرگان به صحنه‌ای برای «نمایش ائتلاف همه جریان‌های گسترده اصلاح‌طلب» درآید. در این زمینه قرار شده دیدارهایی با تک‌تک گروه‌های محوری در جبهه اصلاحات انجام شود. به گفته حاضری نمایندگان گروه‌های حاضر در این جلسه تاکید داشته‌اند که «دوری از مواضع ائتلافی به زیان جریان‌های اصلاح‌طلب و کل جبهه اصلاحات تمام خواهد شد.» آن‌طور که این عضو شورای هماهنگی جبهه اصلاحات توضیح داده در انتخابات خبرگان مجموعه جریان‌های مجمع روحانیون مبارز، مجمع مدرسین حوزه علمیه قم، حزب اعتماد ملی و جریان‌هایی که آقای هاشمی در راس آنها قرار دارد، مانند حزب کارگزاران مورد هدف جبهه اصلاحات هستند.

■ نگاهی به بحث‌های داخلی اصلاح‌طلبان

اصلاح‌طلبان در نشست‌های خود درحالی برای انتخابات خبرگان تصمیم‌گیری می‌کنند که بحث‌های مختلفی درون این دسته از نیروهای سیاسی جریان دارد و خود را با پرسش‌ها و واقعیت‌های مختلفی مواجه می‌بینند. اصلی‌ترین پرسش درباره انتخابات مجلس خبرگان به ماهیت این انتخابات بازمی‌گردد. برخی تحلیلگران و فعالان سیاسی اصلاح‌طلب معتقدند که انتخابات خبرگان رهبری عرصه ورود مناسبی برای اصلاح‌طلبان نیست و از این رو، شرکت در این انتخابات را امری عبث و بیهوده می‌پندارند. این طیف از اصلاح‌طلبان البته جایگاه و اهمیت مجلس خبرگان رهبری و انتخابات مربوط به آن را تنزل نمی‌دهد و همچون دیگر نیروهای اصلاح‌طلب عقیده دارند که یک مجلس خبرگان قوی، برآمده از انتخابات آزاد و دربرگیرنده نیروهای متخصص مرتبط با وظایف مختلف مقام رهبری (و نه صرفاً فقها) می‌تواند مهم‌ترین و تاثیرگذارترین نهاد سیاسی کشور باشد. این طیف از اصلاح